

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM

2017-02-03

Meddelad i Stockholm

Mål nr

25069-16

SÖKANDE

BWT Vattenteknik AB, 556240-4953

Box 9226

200 39 Malmö

MOTPART

Region Gotland

621 81 Visby

SAKEN

Offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2017-02-06	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 811547

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid

måndag–fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Region Gotland genomför en upphandling avseende ombyggnad av Roma vattenverk, dnr TN 2016/1788. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF. I tilldelningsbeslut den 14 november 2016 har Region Gotland meddelat att annan leverantör än BWT Vattenteknik AB (BWT) har tilldelats kontrakt i upphandlingen.

BWT ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten förordnar om rättelse bestående i att en ny utvärdering görs där BWT:s anbud tas upp till prövning. I andra hand yrkar BWT att upphandlingen ska avbrytas och göras om.

Till stöd för sin talan anför BWT huvudsakligen följande.

I Region Gotlands utvärderingsrapport anges att BWT har lämnat in ett flödesschema men att det saknas en redovisning av varifrån och hur backspolningsvattnet ska pumpas. Vidare anges att BWT:s anbud saknar en beskrivning av vattentankar och vattenflöden, varför anbudet inte följer de i förfrågningsunderlaget angivna kraven.

I den tekniska beskrivningen i förfrågningsunderlaget står följande text:

4.8 Leveransgränser.

Anläggningen ska monteras färdigt i vattenverket och förses med flänsar till vilken beställaren kopplar in ledningar för råvatten, spolvatten och färdigbehandlat dricksvatten.

Detta säger med all tydlighet att beställare ska ansluta spolvatten till fläns enligt bolagets flödesschema och i övrigt säger inte förfrågan något om tank för backspolningsvattnet.

I utvärderingsrapporten anges vidare att BWT har lämnat in en processbeskrivning, men att kemikaliehantering för CEB och tank för backspolning saknas i beskrivningen. Vidare anges att upphandlingen avser en totalentreprenad som ska ha komplett utrustning för såväl backspolning som kemikaliehantering samt att den anläggning som beskrivs i BWT:s anbud inte är komplett varför anbudet inte kan utvärderas.

I process- och anläggningsbeskrivningen i BWT:s anbud anges följande.

Anläggningen består i huvudsak av inloppsventil, frekvensstyrd råvattenpump fabrikat Grundfos, Patronfilter 150 µm, 7 st Ultrafiltreringsmembran, frekvensstyrd backspolningspump och 3 st doseringsutrustningar för kemikalier till CEB.

Region Gotlands inköpsråd måste ha missat denna text. Angående tank för backspolning så återknyter det till vad som redan har anförts rörande punkt 4.8 i förfrågningsunderlaget.

Slutligen anges i utvärderingsrapporten att BWT:s layout saknar en bedömning av storleken på utrymmet kring utrustningen, att UV-ljuset är placerat mitt framför den dörröppning som gränsar till övrig produktionsutrustning samt att det saknas en bedömning av ryggningsavstånd framför elskåp och passage för driftspersonal liksom utrymme för UH-personal. Vidare anges följande. *”Lagkravet är 120 cm ryggningsavstånd. Syn på plats var ett krav innan anbudslämning i syfte att undvika merkostnader till följd av okunskap om aktuellt produktionsutrymme. Svårt att bedöma huruvida det kommer att gå bra eller dåligt att sköta produktionen och att kravet på ryggningsavstånd uppfylls. Inköpsrådet konstaterar att anbudet inte är utfört enligt ställda krav i förfrågningsunderlaget och att anbudet därför inte kan utvärderas.”*

Den 25 augusti 2016 ställde BWT följande fråga till Region Gotland:

Man kan tolka AFD.13 som ett skallkrav att besöka arbetsplatsen (studier på platsen) före anbudets avgivande. Är det nödvändigt att besöka arbetsplatsen före anbudets avgivande även om man anser att FFU är tillräckligt bra underlag för anbudet?

Frågan besvarades av Region Gotland på följande sätt:

Förfrågningsunderlagets text är formulerad i syfte att undvika att ni som potentiella leverantörer hamnar inför den situation som beskrivs i de två efterföljande styckena i AFD 13.

"Entreprenören har inte rätt till extra ersättning för arbeten orsakade av bristande kännedom om befintliga byggnaders och eller anläggningars beskaffenhet som han uppenbart måste ha tillskansat sig vid platsbesök enligt ovan."

"Anbudsgivaren är skyldig att i anbudet ta hänsyn till de kostnader som uppstår till följd av erforderliga skyddsanordningar, transportöppningar, avstängningar, övriga provisorier o.d."

Således vill vi att ni besöker arbetsplatsen innan ni lämnar anbud.

BWT kan inte tolka vill som ett skall-krav. BWT:s tolkning av lokalen har varit att den är mer än tillräcklig för att kunna placera offererad utrustning i. Utrustningen är kundanpassad och mycket flexibel i sin uppbyggnad. Att BWT har missat en dörr gör ingen skillnad då det finns gott om utrymme att placera utrustningen på annan plats i lokalen.

BWT anser att felaktigheterna i utvärderingen är av allvarlig art och genom att utesluta bolaget på felaktiga grunder har det lidit eller i vart fall riskerat att lida skada.

Region Gotland bestrider bifall till ansökan och anför till stöd för sin inställning i huvudsak följande. BWT:s anbud uppfyller inte de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget. Att BWT inte har gjort ett platsbesök har bland annat medfört att deras förslag är oförenligt med den lokal som utrustningen skulle placeras i. BWT:s förslag blockerar dörrar m.m. Det är anbudsgivaren som bär risken för chansningar och för feltolkningar av förfrågningsunderlag eller svar. Kravet på besiktning av

lokalerna före anbudsgivning är ett obligatoriskt krav och det är ostridigt att sådan besiktning inte har skett. Redan på grund av detta ska anbudet förkastas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

LUF har den 1 januari 2017 upphävts och ersatts med lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna. Av övergångsbestämmelserna till den nya lagen framgår dock att den upphävda lagen fortfarande gäller för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

I 1 kap. 24 § LUF anges följande. Upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § samma lag framgår bland annat följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I mål om ingripande i offentlig upphandling gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69). Överprövning enligt LUF utgör en kontroll, utifrån de omständigheter som sökanden har anfört, av att den upphandlande enheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 24 § LUF samt av att den upphandlande enheten har följt övriga bestämmelser i LUF. Det

ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande enhetens beslut.

BWT har gjort gällande att Region Gotland felaktigt har uteslutit bolagets anbud från utvärdering. Region Gotland har bl.a. anfört att uteslutningen berott på att BWT, i strid med obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget, inte har gjort något platsbesök före anbudets avgivande och att detta har resulterat i att bolagets anbud är oförenligt med den lokal som utrustningen skulle placeras i.

I punkt AFD.13 *Förutsättningar* i de administrativa föreskrifterna till förfrågningsunderlaget anges följande.

Före anbuds avgivande ska anbudsgivare ha skaffat sig fullständig kännedom om arbetets omfattning och art, genom studier på platsen av arbetsområdet och de befintliga byggnadsdelarna och anläggningar som berörs av entreprenaden samt omfattning av installationsarbetet och kompletteringsarbeten.

Entreprenören har inte rätt till extra ersättning för arbeten orsakade av bristande kännedom om befintliga byggnaders och eller anläggningars beskaffenhet som han uppenbart borde ha tillskansat sig vid platsbesök enligt ovan.

Anbudsgivaren är skyldig att i anbudet ta hänsyn till de kostnader som uppstår till följd av erforderliga skyddsanordningar, transportöppningar, avstängningar, övriga provisorier m.m.

I de administrativa föreskrifterna anges således att anbudsgivare före anbuds avgivande *ska* ha skaffat sig kännedom om arbetet genom studier på platsen. Detta kan enligt förvaltningsrättens mening inte tolkas på annat sätt än att ett platsbesök före anbuds avgivande varit ett obligatoriskt krav. Det svar på BWT:s fråga rörande det aktuella skallkravet som Region Gotland har avgett kan inte, som BWT hävdar, tolkas som att Region Gotland har eftergivit sagda skallkrav. Det kan heller inte anses ha medfört att skallkravet blivit så otydligt att BWT har haft fog för att inte följa detsamma.

I enlighet med likabehandlingsprincipen får en upphandlande enhet inte efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Med hänsyn härtill har Region Gotland haft fog för att inte ta upp BWT:s anbud till utvärdering. Skäl för ingripande enligt LUF föreligger därmed inte. BWT:s ansökan ska därför avslås.

Då Region Gotland har haft fog för att utesluta bolagets anbud på ovan angivna grund saknas skäl att pröva de övriga grunder för uteslutning av BWT:s anbud som framgår av utvärderingsrapporten och som BWT har invänt emot.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Anna Smitt
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Sara Thelin.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.